

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА
СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА ОДРЖАНОГ
ДАНА 12. ЈУНА 2015. ГОДИНЕ**

Председник већа: Добар дан свима, седите молим вас.

Председник већа отвара заседање и објављује наставак главног претреса у предмету Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине под службеним бројем К-По2 2/14 против оптуженог Жарка Милошевића и др. због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗЈ у саизвршилаштву у вези са чланом 22 КЗЈ и др. а по оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТО. број 9/13 од 31.12.2013. године.

Веће поступа у неизмењеном саставу.

Председник већа утврђује да су на главни претрес приступили:

Заменик тужиоца за ратне злочине у Београду, Душан Кнежевић.

Пуномоћник оштећених адвокат Марина Кљајић.

Оптужени Драган Митровић присутан са браниоцем адвокатом Војиславом Вукотићем, оптужени Драган Лончар присутан са браниоцем адвокатом Данилом Николићем.

Има пуномоћје у списима?

По пуномоћју у списима.

Што сте тамо сели? Па не можете, седите овде где Вам је место. Нисте Ви публика. Седите овде.

Оптужени Мирко Опачић присутан са браниоцима адвокатом Бранкицом Мајкић и адвокатом Душаном Игњатовићем, оптужени Мирослав Милинковић присутан са браниоцем адвокатом Радојем Алексићем. Бранилац окривљеног сарадника адвокат Мирјана Абдоли.

Како су испуњени процесне претпоставке за одржавање главног претреса,

Веће доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес настави давањем завршних речи.

Главни претрес је јаван.

У смислу члана 236 став 1 ЗКП врши се тонско снимање главног претреса и транскрипти аудио записа су саставни део записника о главном претресу.

Наставља се главни претрес давањем завршних речи.

Бранилац оптуженог Митровић Драгана, адвокат Војислав Вукотић, изволите колега. Само молим Вас укључите микрофон и приближите се да би се добро чуло и све снимило.

Адв. Војислав Вукотић: Па најпре поштована председнице већа, поштовани чланови већа, уважени колега тужиоче, да замолим ако могу да седнем.

Председник већа: Може, ако Вам је тако лакше, може, добро, добро. Само онда микрофон према Вама. Седите.

Адв. Војислав Вукотић: Да, да, добро.

Ја најпре желим да кажем да предметни унутрашњи оружани сукоби који су описани у општој радњи извршења у овој оптужници, ако могу тако да се изразим, потсећају на ону чувену Сократову филозофску одбрану која гласи „на оптуженичкој клупи је Атина а не Сократ“. Посебне радње извршења дела које се окривљеном Драгану Митровићу стављају, приписују, оптужба није доказала ван основане сумње о чему ћу касније више говорити. Ради се наиме о оптужујућим чињеницама везаним за време и начин страдња 16 цивила хрватске националности у тачкама 1 и 2 и 3 изреке предметне оптужнице, од којих се страдање 14 цивилних лица у саизвршилаштву ставља на терет окривљеном Драгану Митровићу. У материјалном смислу још су неизвесније оптужујуће чињенице будући да их у највећем делу не поткрепљују ни подаци из достављене медицинске документације хрватских правосудних органа везане за ексхумацију, обдукцију и вештачење посмртних остатака наведених цивила у овој оптужници. На тој линији су и констатације у налазу и мишљењу лекара вештака професора доктора Душана Дуњића и доцента доктора Зорана Михајловића, Института за судску медицину у Београду. Према разлозима оптужнице евидентно је, а наравно и завршне речи колеге тужиоца, евидентно је да су предистражни поступак и потом истрага коју је спровело ово тужилаштво, иницирани након што су достављене оверене копије означених судских списа у кривичном предмету против више лица због кривичног дела из члана 120 став 1 КЗ Републике Хрватске. Из тих достављених кривичних списа несумњиво произилази да мој брањеник оптужени Драган Митровић није обухваћен кривичним прогоном за напред поменуто кривично дело ратног злочина. Отуда је парадоксално да је против окривљеног Драгана Митровића вођен предистражни и истражни поступак за инкриминисане догађаје које је спровело ово тужилаштво и потом подигло и против њега оптужницу за кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗЈ у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗЈ. У тим претходним кривичним поступцима када је реч о радњи извршења у тачки 1 ове оптужнице појављују се крунски сведок оптужбе Предраг Безбрадица, који је обухваћен кривичним поступком у напред наведеном кривичном поступку пред Жупанијским судом у Вуковару, што произилази из достављених хрватских списа, али о томе касније нешто више. Истим кривичним поступком обухваћен је, како то опет произилази из достављених хрватских списа овде окривљени сарадник овог тужилаштва, Жарко Милошевић за дата инкриминисана дешавања у Сотину, али кренимо редом. Наведене чињенице и околности везане за радњу извршења под тачком 1 оптужнице, оптужба пре свега утврђује из наводно јасног и уверљивог и детаљног исказа окривљеног сарадника Милошевића, а затим налази да сагласно овом исказу готово идентично

изјављује и сведок Предраг Безбрадица, непосредни учесник и очевидац овог догађаја у оном делу где наводи прво Жаре пуцао у Штера, па потом Митровић у Снежану. Насупрот таквом оптужујућем закључивању стоји чињеница да је сведок Предраг Безбрадица у претходном поступку дао 2 потпуно супротна исказа у вези убиства оштећене Снежане Блажевић. Исти сведок је наине дао изјаву овлашћеним полицијским органима 19.04.2011. године на захтев Тужилаштва за ратне злочине, о његовим сазнањима у вези догађања у Сотину од октобра до децембра 1991. године. Тада је дословно овај сведок изјавио Милошевић Жарко ногом одгурује од себе Штера који се због тога затетурао пар корака уназад, након чега Жарко из аутоматске пушке испалује рафал у Штера, након што је Штер пао на земљу други припадник јединице Митровић Драган је такође из аутоматске пушке испалио рафал у Снежану Блажевић и у тој пуцњави му се придружује, обратите пажњу на то, Цволе или Зумбул. Када је саслушан у истрази, исти сведок дао је другу верзију овог догађаја па каже: „одамх иза тога у ову Снежану је пуцао Драган Митровић из аутоматске пушке рафално са неколико метака, нисам видео у који део тела је погођена, не могу да тврдим да је још ко пуцао у ту жену, али колико се могу сетити не баш поуздано да је овај Цволе из своје аутоматске пушке пуцао у исто време када и Жаре“. То је наравно очигледна разлика и битна разлика у његовом казивању. Међутим, на главном претресу поводом предње изјаве сведока на питање председнице већа „објасните нам мало како је то било и шта је било“, сведок Предраг Безбрадица је рекао „па не знам ја се сећам само да је Жаре извео њих из викендице и ту су они стајали и одједном је дошло до пуцњаве“, на додатно питање председнице већа „ко је пуцао“ исти сведок је одговорио „па чега се ја сећам то је да је Жаре одгурнуо Пишту низ неку падину, а сада да ли је он пуцао, пуцао је и Зумбул, да ли је Жаре то не могу да тврдим“, на даље питање председнице већа „а ко је ову Снежану Блажевић убио“, исти сведок је одговорио „е то не знам“. На следеће питање председнице већа „јесте ли видели да је пуцао Митровић у ову Снежану“, исти сведок је одговорио „па нисам директно видео, али сећам се да ме је он звао да ми покаже како је пуцао у њу, значи на основу тога сам претпоставио да је он пуцао ето можда се нисам добро изразио“. Из тако датих исказа овог сведока не може се извести поуздано закључивање да је окривљени Драган Митровић критичном приликом био присутан том догађају, а још мање да је пуцао у оштећену Снежану Блажевић, како то оптужба без икаквог основа и ослоња у доказним резултатима покушава да прикаже. Овде се може говорити само о томе да су искази поменутог сведока са исказима окривљеног сарадника сагласни само у оном делу где је окривљени сарадник изјавио да је он пуцао у Стјепана Штера, али у свему осталом нису у складу, нарочито у односу на страдање оштећене Блажевић. То опет значи да се само на исказу окривљеног сарадника насупрот писмених доказа које су презентоване суду и исказа више сведока да се мој браћеник у октобру месецу те године није налазио у Сотину, већ је у то насеље дошао негде после 10. новембра 1991. године, не може се осудити за ту оптужујућу радњу. При томе скрећемо пажњу суду на исказ Мирка Ковачевића који је у овом поступку изјавио да је за убиство Стјепана Штера и Снежане Блажевић сазнао након дан два, то му је испричао његов брат од тетке, Раденко Ковачевић, и није му детаљно причао о том догађају, изузев да су то учини Жаре и Цволе. Поред њих су били присутни и Раденко и Борис Анојчић за остале није чуо. Мирко Ковачевић је саслушан на претресу 18.03.2015. године, и на питање браниоца Драгана Митровића изјавио је „па ја не знам да вам право кажем зашто је Драган Митровић уопште оптужен, то је мене изненадило када сам чуо“, то је на страни 51 транскрипта. На питање суда да објасни зашто га је то изненадило Митровић, он каже, сведок „Митровић није био ту у време овог дешавања“. Ја сам у транскрипту нема овог дела, не знам зашто, вероватно грешком је то испуштено или је био разумљив тај део, и па на крају крајева имам примедбу на тај део транскрипта у који није ушао овај део исказа сведока Мирка Ковачевића.

Уз то важно је истаћи да је саслушани сведок Златко Пељха у истрази и на главном претресу изјавио да је са неколицином других људи 07. или 10. новембра 1991. године дошао у Сотин, распоређен у станицу милиције и да је три, четири дана по његовом доласку дошао Драган Митровић са којим се тада упознао, што потврђује одбрану Драгана Митровића. Само тренутак, Златко Пељха, овај заправо сведок, на претресу од 12.05. на питање тужиоца „Ви кажете да сте дошли 08. или 10. новембра из Вуковара“, затим пита или боље рећи предочава да је сведок Мирко Ковачевић на претресу од 18.03. окривљени, изјавио да је окривљени Митровић био код мене у станици милиције од почетка први, други дан, када смо дошли у село између 12. и 14. октобра, то је страница, то произилази из странице, из транскрипта овог предочавања тужиоца 49 и 50, „а Ви сада кажете да је он дошао пар дана после Вас, а Ви сте дошли 08. или 10. новембра 1991. године, па шта кажете сада“, сведок Пељха „ја их пре тога нисам видео, после пар дана сам их упознао када су дошли, ја не знам, ако мештани знају да су они тамо били онда ваљда су били или нису“, али знате не може се теза тужиоца која је дата у завршној речи да се овим доказима и овог Пељхе, и овога Ковачевића, потврђује став наравно, теза тужиоца да је мој браћеник у то време био ту и да је учествовао у извршењу тог кривичног дела. Оптужба констатује да веродостојност исказа окривљеног сарадника и сведока Предрага Безбрадице, није доведена у сумњу ниједним другим податком или доказом. У даљим наводима оптужбе, у оптужби се констатује цитирам „посредно њихов исказ делимично потврђују и оптужени Драган Лончар и сведок Борис Анојчић, који неспорно учествују у акцији претреса терена“, међутим та теза оптужбе је потпуно демантована управо исказом окривљеног Драгана Лончара и сведока Бориса Анојчића у оном делу где су изјавили да су видели убијене оштећене, али сам чин убиства нису видели, а он се, и ови и Драган Лончар и наравно Борис Анојчић се везују по тужилаштву да се тај догађај одиграо на начин који је приказан у оптужници. Везано за овај догађај под тачком 1 оптужнице на главном претресу од 04.02.2015. године, 41 страна транскрипта, на питање заменика тужиоца везано за убиство оштећене Блажевић, и оштећеног Стјепана Штера, уз напомену да су исти оптужени и раније, да исти оптужени раније није говорио о лицу под надимком Цволе, оптужени Драган Лончар је изјавио „не, не, ја сам рекао када сам давао исказ код тужиоца Веселина Мрдака, ја сам рекао да сам чуо да је то Цволе урадио“, значи убиство Снежане Блажевић. Значи ја нисам видео, дошао сам као што смо се сви скупили ту на лицу места и у причи то је то. При томе треба истаћи везано за први догађај на питање браниоца оптуженог Драгана Митровића „да ли сте у тој групи на том месту запазили оптуженог Драгана Митровића“, окривљени Драган Лончар на главном претресу од 04.02.2015. године на страни 55-56 транскрипта је изјавио „не, да не објашњавам, значи кратко вам говорим, не нисам га запазио“. Није га запазио ни поменути сведок Борис Анојчић, а није видео ни сам чин убиства. На питање заменика тужиоца овај сведок је изјавио да је њему Жарко Милошевић признао да је убио Штера, а није хтео да призна за Снежану, те да зна чији је глас био када је казао „и њу и њу“, то је био Милинковић Миодраг звани „Цволе“. Затим је исти сведок дословно рекао, и она је викала, жена уплашена усплахирана „немој Миле мене, немој мене Миле“, међутим чуо се рафал, ко је то урадио ја то не знам, али је у сваком случају чињеница да та трагично страдала особа није говорила „Драгане немој мене немој мене“. Код таквог стања ствари, није одржив став оптужбе да исказ окривљеног сарадника Жарка Милошевића делимично потврђује и оптужени Драган Лончар и сведок Борис Анојчић везано за убиство оштећене Блажевић, које се на чудовишан начин неосновано приписује окривљеном Драгану Митровићу. У оптужници се све одлучне чињенице као и друге релевантне околности наведене у тачки 3 ове оптужнице, утврђују највећим делом на основу исказа окривљеног сарадника Жарка Милошевића, дела исказа окривљених и делова исказа наведених сведока, као и на основу података садржаних у војној документацији и у достављеној

документацији хрватског правосуђа. Исто тако се у оптужници налази да веродостојност исказа окривљеног сараданика Жарка Милошевића који се односи на описане радње извршења окривљеног Драгана Митровића, везано кажем за овај трећи догађај, потврђује и део исказа Драгана Лончара који је дао у истрази и у којем овај наводи да је на лицу места видео окривљеног Драгана Митровића, да након краће препирке рафално пуца у оштећену Мирјану Рагуж. У вези са тим, поставља се најпре питање доказне вредности исказа саизвршилаца, а посебно исказа овога Милошевића који је дат у истом поступку на штету другог саизвршиоца, ако се узме став да такав исказ може бити доказно средство, та чињеница налаже посебну обазривост јер потиче од саизвршилаца кривичних дела. Ја при томе морам да кажем да овај окривљени сарадник везано за овај трећи догађај све је именовано, именовано је заправо да је ту био и Драган Митровић и Лончар и не знам овај Цволе, а остале није поменуо, а био је ту према подацима у списима неких 7-8 ако не и више ту учесника. Поставља се сада једно логично питање, због чега он није дао имена, а сигурно их зна, осталих учесника, и каква је њихова улога ту била. Поставља се ту још једно врло важно питање, због чега само он зна где су ових 13 несрећно страдалих људи закопани, нико други. Значи не зна ни Лончар ни Драган Митровић кога он оптужује и тако даље, зна само онај који је у Канади и не знам Павић или још неко други. Тако да све те ствари показују да се исказ Милошевића поред учешћа мога брањеника не може тако лако прихватити као веродостојан.

Е сада други напред поменути саизвршилац Драган Лончар током овог поступка негира своју умешаност у предметној радњи извршења, а у истрази је донекле теретио мога брањеника Драгана Митровића, да би на главном претресу у наведеном делу одступио од свог исказа који је дао у истражном поступку. Само извините један тренутак. Драган Митровић, то морам овде да кажем, на претресу од 04.02. је изјавио „ја сматрам...“, не Драган, извините, овај Драган Лончар, „ја сматрам да је Драган Митровић био пристуан ту као припадник полиције, сматрам да је био, да сам га видео, а да ли је учествовао и да ли је он тај који је пуцао, не могу да кажем ко је, то је на страни 48 транскрипта. Значи ни из тог исказа Лончара Драгана овај не може се извести никакав закључак у правцу ове оптужнице која је поднета против мог брањеника. Тај део исказа Драгана Лончара оптужба прихвата као веродостојан, јер га је у једном делу наводно потврђује и сведок Жељко Мијаковац који је изјавио да је критичног јутра видео испред станице милиције један паркирани војни камион, у који Жељко Јокић и Драган Митровић, за кога је готово сигуран да га је препознао по гласу, али не зна из којих разлога је ту, уведе у товарни део Андрију Рајса и Крешимира Ђукића. Међутим ови наведени сведоци нису доследни исказу сведока Жељка Мијаковца јер је исти у истражном поступку дословно рекао „препознао Андрију Рајса и Крешимира Ђукића како их неко води према задњем делу камиона, али нисам видео задњи део камиона, и не знам да ли је већ неко био у камиону, нисам...“ то је опет изјава овог сведока, „...потпуно сигуран, али ми се чини да су ову двојицу водили Јокић Жељко Јокан и мисли да је препознао Митровић Драгана“, знате на том само његовом мишљењу да је препознао и да га је по гласу, мислим да су такви искази без икаквог доказног значаја у овом поступку.

На постављено питање браниоца овај сведок одговара да је Драган Митровића мисли препознао по гласу, стајао је по страни, а не зна из којих разлога, ето сада не зна ни из којих разлога је он тамо, а то је изјавио транскрипт 21.02.2013. године, трећа књига. Сада одбрана поставља питање зар се на таквом исказу може потврдити било шта у овој сложеној кривичној ствари и извести закључак да су све те чињенице произашле из наведених доказа и да се са извесношћу може тврдити да је на тај начин описан у оптужници под тачком 3 и окривљени Драган Митровић саучествовао у убиству наведене групе од 13 цивилних лица. Такви закључци на основу наведених чињеница када је реч о исказу окривљеног Драгана Лончара, више немају никаво покриће, будући

да је окривљени Лончар на претресу негирао присуство и учешће на крају окривљеног Митровића у овој радњи извршења која му се неосновано ставља на терет само на основу индиција. Чињеница смрти узрока смрти и идентитета убијених цивила Стјепана Штера и Снежане Блажевић, оптужба утврђује на основу података садржаних у медицинској документацији која је достављена од Жупанијског државног одвјетништва од 17.10.2012. године. Насупрот томе, знате мада морам претходно да кажем, да се такви закључци не могу извести из те медицинске документације која је достављена, а то потврђује оно што ћу у наредних неколико реченица рећи, насупрот томе у датом налазу и мишењу лекара вештака професора Дуњића и доцента Михајловића, констатовано је да у достављеним документима који се односе на Снежану Блажевић и у потврди о смрти наводи се да је узрок смрти највероватније настао услед експлозивне повреде екстремитета, међутим у достављеним папирима за исту особу уз навођење датума смрти, ту се појављује датум смрти 01.10.1991. године, онда ту постоји нека нејасна и још додатна питања како она сада ту страдала и ту закопана, а ископана у Вуковару и тако даље и тако даље, али нема оно што је битно за ове вештаке, нема обдукционог записника у погледу ексхумираних остатака њеног тела 2008. године, на основу кога би се утврдило на основу чега се тврди да је узрок смрти највероватније настао услед експлозивних повреда екстремитета. У следећем ставу мишљења лекари вештаци налазе да због тога није могуће утврдити шта је узрок смрти, нити како је он проузрокован, а без описа скелетних остатака и стања у коме су се они налазили, није могуће утврдити и проверити време смрти, као ни то да ли се на посмртним остацима налазе неке трауматске промене, које би биле везане за неко специфично повредно оруђе. Према томе нису доказани ти основни наводи тужбе. Преко сваке сумње о њеном узроку смрти, па ни како је она проузрокована, као ни време и место њене смрти, а без таквих утврђених чињеница нико не може бити осуђен за извршење предметног кривичног дела које се у овом случају моме брањенику ставља на терет. Ово што је описано у радњи извршења под тачком 1. оптужнице.

У односу на Мирјану Рагуж по мишљењу лекара вештака наведено је да на основу форензичко антрополошког прегледа ексхумираних костију утврђено да на остацима који доказано прападају Мирјани Рагуж не налазе се сигурне заживотне трауме, те се о узроку смрти не може закључивати. Имајући у виду обдукциони налаз ексхумираних костију, изведени закључак о њеном узроку смрти може се прихватити и у складу је са форензичком праксом. Значи овде се и наши вештаци и хрватски обдуценти и остали, и вештачења слажу у томе да се не може утврдити узрок смрти. Ако се не може утврдити узрок смрти ја не видим како неко може бити за то кривично дело ни оптужен, а надам се неће моћи бити осуђен. Јер су то основне ствари и ради се о материјалним доказима а не о причама окривљеног сарадника и осталих. Тако да све те приче сарадника и осталих су према овим налазима у неколико исконструиране и не одговарају стању ствари. Знате, ја вас молим поштоване судије, верујем да ћете ви ово правилно сагледати и пресудити.

Онда морам још ово да додам, такође лекари вештаци наводе на осталим прегледаним костима нису нађени прописани трагови од ватреног нити других повредних оруђа. Даље наводе на основу посмртних промена на скелетним остацима ексхумираним `13.-те није могуће поуздано утврдити време смрти, међутим изглед скелетних остатака и опис присутног меког ткива упућују на могућност да је смрт могла настати '91., али да је могла настати и '91., не кажу да је '91., изричито. Отуда се да закључити да ни у односу на Мирјану Рагуж нису у овом поступку доказе на оптужујуће чињенице које су одлучне за постојање кривичног дела, у питању. Што на убедљив начин потврђује и дати налаз и мишљење напред наведених вештака. Налаз и мишљење лекара вештака у односу на Стјепана Штера, нећемо посебно анализирати јер се то дело ставља на терет окривљеном сараднику Жарку Милошевићу, који је то део признао и при том наравно тужи мога брањеника да је том приликом из аутоматске

пушке пуцао у Снежану Блажевић. Али без обзира на то морамо рећи да су лекари вештаци у свом налазу и мишљењу изнели да је према обдукционом записнику прегледаних посмртних остатака истог, нису установљене било какве повреде које су настале насилним путем и неким другим средством. Тако да се закључак обдуцента да се највероватније ради о природној смрти, може прихватити а на бази те такве достављене документације покренут је и овај кривични поступак. Значи наши вештаци се слажу са вештацима из Хрватске, да се не може утврдити. Е сад у односу на....., ја завршавам надам се да нисам био дуг. У односу на претежан број осталих оштећених, а везано за тачку 3 оптужења нису нађене сигурне заживотне трауме где се о узроку смрти не може закључивати, односно да је узрок смрти у конкретном случају непознат, јер на прегледаним скелетним остацима нису нађени нити описани трагови ватреног оружја, нити других повредних оруђа, ни знакови који би указивали на повређивање било које врсте, како то произилази из наведеног датума у налазу и мишљењу поменутих лекара, вештака.

Остале сведоке, значи осим оних које сам поменуо, не желим да коментаришем, јер они нису изнели ни једну једину чињеницу везано за поступање мога браћеника у извршењу кривичног дела под тачком 1 и 3 оптужнице, значи нису имали ни посредна ни непосредна сазнања, па се тиме нећу бавити.

Истина овде се ради, овде су заправо вештаци у свом налазу професор Дуњић и доцент, навели да се у односу на неке од ових страдалих, Марка рецимо Филиповића, Марка Кушића, Жељка Војковића и Мирослава Рагуџа, и Марка Рагуџа. У достављеној медицинској документацији су изнете претпоставке за сваког појединачно о констатованим повредама, као узроку смрти, које је по мишљењу лекара вештака могу се прихватити само ако се докаже да су наведене телесне повреде нанете ватреним оружјем, настале заживотно. Онда би се оне могле довести у везу са смртним исходом, па вас молим да приликом пресуђења и о томе водите рачуна.

Све напред изнете важне чињенице тужилац у овом поступку није доказао, преко сваке како сам рекао, основане сумње, да је оптужени Драган Митровић извршио предметна кривична дела. Па стога очекујем да ћете правилно и законито пресудити овај случај и у складу са одредбама члана 16 ЗКП-а. Дакле, са свих напред изнетих разлога предлажем да суд донесе пресуду којом ће окривљеног Драгана Митровића ослободити од оптужбе услед недостатка доказа да је окривљени учинио кривично дело за које је оптужен у овој кривичној ствари, а по основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП-а. Захваљујем се на времену и пажњи а што се тиче оне мере, знате, ја сматрам да та мера нема никакву...

Председник већа: Забрана напуштања боравишта, јел?

Адв. Војислав Вукотић: Јесте.

Председник већа: Добро.

Адв. Војислав Вукотић: Да се укине.

Председник већа: Да се укине јел?

Адв. Војислав Вукотић: Да, предлажем.

Председник већа: Хвала колега Вукотићу. Хвала лепо. Бранилац оптуженог Мирка Опачића. Хоћете Ви колегинице? Изволите. Добро.

Адвокат Бранкица Мајкић у завршној речи изјави:

Адв. Бранкица Мајкић: Хвала поштовано веће, дакле као браниоци оптуженог Мирка Опачића ми смо у уводном излагању 03. септембра 2014. године овом већу указали на све мањкавости тужилачких тврдњи које су изнете у оптужници КТО 9/13 и изнели предлоге за извођење доказа за које смо сматрали да су релевантни. Исказали једну наду да ће на крају доказног поступка веће донети једину могућу пресуду према Мирку Опачићу, а то је ослобађајућа пресуда. И данас кад износимо завршне речи након анализе комплетног доказаног поступка и материјала, ми смо уверени да тужилаштво није доказало да је Мирко Опачић крив за кривично дело које му се оптужницом ставља на терет. Показало се као што смо и у уводном излагању говорили, да је једини доказ које тужилаштво користи против Мирка Опачића, исказ сведока окривљеног Жарка Милошевића и ништа друго. Тако да бих се ја у свом делу завршне речи осврнула на мањкавост управо исказа сведока окривљеног Жарка Милошевића и осврнула бих се на завршне речи тужилаштва и пуномоћника оштећених и доказа које су користили у својим завршним речима.

У самој оптужници а и јуче у завршној речи тужилаштво најпре пита зашто треба веровати Милошевићу, истовремено одговара да се у истинитост исказа окривљеног сарадника Милошевића мора поверовати, јер он говори истину, показао је и примерну и секундарну гробницу, он није имао моћ да организује све сам, он нема мотив да лажно терети друге, а о свим догађајима је проговорио због своје гриже савести. Тужба тврди да је немогуће са толико детаља описати читав догађај, само ми овде нисмо чули који су ти тако бројни детаљи јер из њиховог исказа произилази да је већину радњи урадио сам, без сведока који би потврдили његову верзију приче, а о релевантним детаљима какви су на пример време и место предузимања појединих радњи он се различито изјашњавао пред Тужилаштвом за ратне злочине и пред овим већем. Ја бих се најпре осврнула на ту грижу савести која се појавила 2013. године, током трајања притвора за који каже да му је јако тешко пао, и мислим да је позицију и поступање Жарка Милошевића у овом поступку најбоље описао овде саслушани сведок Никола Лончар. Дакле саслушан 12. маја 2015. године, који каже то је човек који је једноставно имао чиме трговати. А Жарко Милошевић је имао чиме трговати како овај сведок каже, имао је шта да понуди тужилаштву, јер је сам организовао и одредио и одвођење и убиство и закопавање и пребацивање лешева у другу гробницу. И хоћу на самом почетку да кажем, да ми заиста ценимо значај исказа Жарка Милошевића у овом делу који се односи на помоћ да се посмртни остаци убијених пронађу, и на одређени начин да породице страдалих да дођу до остварења потребе да сахране своје сроднике, и због тога је Жарко Милошевић свакако у редовном поступку могао добити нижу казну од запрећене, али ми не можемо, односно тужилаштво не би смело а суд да прихвати да терети, односно другима на штету преписује то што нису ни хтели да говоре наводно о неким детаљима, једноставно осим Жарка Милошевића нико други није знао где се посмртни остаци налазе.

Ја бих овде користила једну хронологију дешавања и податке из списка који управо указују да се како је сведок Лончар рекао ради о једној трговини и проналажењу најбоље позиције за себе, а која је очигледна код Жарка Милошевића, јер поводом овог догађаја који је предмет овог поступка, Жарко Милошевић је од стране државних органа, по сопственом казивању саслушаван још 2011. године, и ту нема никакве гриже савести, нема никаквог кајања, на против врло јасно терети и лажно оптужује друге, конкретно Вељка Васиљевића. На претресу је рекао да је саслушаван још једном 2012. године, и ту није прорадила никаква грижа савест, и у јануару 2013. године када је саслушаван опет немамо никакву грижу савести, опет лажно оптуживање других и избегавање личне одговорности. А онда после хапшења, после мање од месец дана, након што су саслушани неких 15, 16 сведока, када је суочен са доказима који га неспорно оптужују за предметне догађаје, он напрасно добија ту грижу савести, и

26. фебруара упућује молбу да са тужилаштвом разговара, већ 05. марта обавља разговор са тужилаштвом, тужилаштво га 04. јуна позива да до 14-ог достави што детаљнију изјаву о свим својим сазнањима. Остало је да кажем историја, 28. јуна даје једну изјаву, потписује споразум и 05. августа ми добијамо његов исказ који по виђењу тужилаштва треба да буде доказ свих доказа у овом поступку и исказ који у том тренутку у кривични прогон увлачи и Мирка Опачића и Мирослава Милинковића и Драгана Митровића.

А сад ћу Вам рећи зашто је важно пратити ове датуме, зато што до тог 28. јуна овај окривљени није дао никакву изјаву тужилаштву, он има овде неформалне разговоре у периоду од 05. марта па до 28. јуна када потписује споразум, међутим врло активно учествује у истражном поступку, ставља примедбе на исказе појединих сведока и управо из тог понашања и из тих примедби које он даје, ви можете јасно да видите да је у том периоду након фебруара када је дао понуду тужилаштву нема говора о томе да он тежи за некаквом истином, за искреним кајањем, за суочењем са осталим сведоцима, јер он још увек нема повратни одговор да ли је његова понуда и прихваћена. Жарко Милошевић је творац идеје о састанку у месној заједници, на коме се наводно гласало о лицима која би требало да буду убијена, читањем и подизањем руке. И према исказу са главног претреса од 06. фебруара 2015. године, таквом састанку су осим оптуженог Опачића присуствовали Лазар Тинтор, Вученовић Миле, Тркуља Винко, и сада покојни Тркуља Бранко, Јованка Матић и покојни Живко Опачић. Сва тројица живих сведока тог наводног састанка су саслушавани током трајања истражног поступка, њиховом саслушању присуствовао је Жарко Милошевић, међутим тај покајник Жарко Милошевић на пример код саслушања Лазара Тинтора, у истрази 20. фебруара он има примедбу на исказ сведока Лазара Тинтора само у том погледу да је он био присутан када су се правили спискови за привођење и саслушање. Он шест дана пре него што се каје и даје понуду тужилаштву не каже Лазару Тинтору па постојали су спискови за ликвидацију. И сад ми треба да прихватимо да је то понашање 20. фебруара право окривљеног да се брани на начин како сматра да је најбоље, што је неспорно, али исто тако да верујемо да шест дана касније проради та грижа савести и деси се нешто, како тужилац каже, са чим окривљени више не може да живи.

У марту такође присутан приликом саслушања Милана Вученовића, 26. марта, такође нема примедби на његов исказ, иако се ради о сведоку за кога Милошевић тврди да је био присутан када се гласало и када се одлучивало ко ће бити ликвидиран, а о томе Милан Вученовић као сведок није говорио. Жарко Милошевић је заиста са пуно детаља описао некакав састанак у месној заједници, чак ја ћу бити слободна да кажем и животно нелогично, на ком су прављени спискови за ликвидацију. Дакле, читају се имена, присутни одлучују подизањем руке. О самом састанку и гласању ја бих скренула пажњу на део његовог исказа од 06. фебруара, то је страна 43, где он на конкретно питање за кога је гласао да буде убијен, каже: не могу ја сад да се сетим за кога сам лично ја гласао. Па на страни 45 каже: не могу да се изјасним за колики број људи сам ја гласао. И сад ја питам у односу на шта је прорадила савест Жарка Милошевића, са чим он то не може да живи. Дакле, он се беспрекорно сећа некакве реченице Мирка Опачића и Иви каубоју, али он не зна да нам каже да од 13 људи који су убијени 27. децембра '91. године, за чију је смрт одлучујуће он допринео, односно за кога је гласао да буде убијен. Дакле, како је могуће да Ви не знате за кога сте пожелели да буде убијен, а онда Вам толико проради савест и спремни сте да отворите душу свима, како не би уместо 20 робијали само 9 година. Дакле, ово све указује да сведочење окривљеног није искрено већ је срачунато на то да окривљени има што бољи положај у овом поступку и буде што блаже кажњен.

Каже тужилац јуче да Жарко Милошевић нема мотив да неосновано терети било кога од осталих оптужених. Одбрана сматра да има, ми свакако не можемо да користимо изјаву коју је Мирко Опачићи у истрази дао као сведок, али не можемо ни да

игноришемо чињеницу да га Мирко Опачић као и осталих десетак, петнаест саслушаних сведока, дакле до 26. фебруара означило као јединог и одговорног за исељење лица из места Сотин, којом приликом су, односно које ноћи пред исељење су страдала одређена лица. Сад је питање зашто је у исто време Мирко Опачић тужиоцу као председник месне заједнице и подобан да буде оптужен. А ја сад могу да кажем да је то већ пракса овог тужилаштва пошто смо и јуче говорили о некаквим паралелама да другим предметима у овом суду, пракса о конструкцији некакве војно цивилне власти у местима које је запосела ЈНА, који термин, дакле војно цивилна власт не познаје нити војна нити правничка струка, нити таква структура по својим суштинским овлашћењима постоји у Сотину у децембру '91. године и овде се иде и корак даље, па је по оптужници опште познато из досадашњих предмета да су месне заједнице имале савет и председника савета као извршни орган, али у колоквијалном фактичком смислу цела месна заједница била је синоним за савет, а председник месне заједнице истовремено је био и председник савета. Дакле ово што тужилац сматра опште познатим пре свега није тачно, и с обзиром да је исти тужилац, исти пуномоћник оштећених у јуче поменутом предмету Ловас, ја ћу само скренути пажњу да ту председник месне заједнице никада није ни саслушан. Значи месна заједница неспорно постоји, али далеко је од тога да је орган некакве цивилне власти који одлучујуће доприноси било каквом животу и раду у селу.

Одговор на питање шта је месна заједница у селу, најбоље су дали сведоци који су говорили о томе којим се пословима месна заједница бавила. И када Мирко Опачић овде говори о проблемима са којима је био суочен приликом доласка избеглица из Западне Славоније, приликом оспособљавања школе, рада и живота у селу, то треба прихатити као реалност и ви сте видели ко се прихватао тог посла и ко је био сарадник или помоћник Мирка Опачића од саслушаних сведока у овој судници. Дакле, у време оружаног сукоба, у месту које је запоседнуто са успостављеном војном командом, ту нема цивилних органа који руководе оружаним снагама. И нисте чули да је и један припадник територијалне одбране или милиције имао било каквих додирних тачака са месном заједницом или изјавио да је примио било какву наредбу од месне заједнице. Сам Жарко Милошевић је овде на претресу 06. фебруара рекао да никакав задатак или неку наредбу није примио од Мирка Опачића као председника месне заједнице. Дакле, на чело Сотина командант места оптужени Милинковић постављен наредбом команданта 80-те моторизоване бригаде од 16. новембра '91., којом се утврђује да је у селу Сотин успостављена команда места, у саставу Мирослав Милинковић, капетан прве класе, командант позадинског батаљона из састава наведене бригаде, Немања Јанковић заменик команданта, Драган Тодоровић члан команде, са конкретним задацима, између осталог да у наведено место организују власт у складу са правилима службе оружаних снага, обезбеде нормалне услове за живот и рад становништва, и спрече свако малтретирање становништва и неовлашћени улазак и претрес станова и кућа. На ово сам скренула пажњу зато што је тужилац у завршној речи у односу на Опачића користио управо део одбране оптуженог Милинковића из истраге који каже: та власт сам сматрао ево овога човека, Мирка Опачића председника месне заједнице, то је власт са његовим органима и тиме сам сматрао да је то функционисало. Дакле, овај део одбране Милинковића тужилаштву је очигледно интересантан. Одбрана међутим сматра да је потпуно ирелевантан за ову правну ствар, јер командант места ту није био да би сматрао ко је власт у селу, дакле Милинковић је одређен за команданта места, управо да би организовао власт у складу са правилима службе оружаних снага, и све облике власти даље потчинио себи. Каже тужилац још у завршној речи да је Мирко Опачић непосредно комуницирао са Милинковићем који је командант па то је и некакав доказ да је он власт или кључни човек у месту. Међутим, из исказа сведока који су саслушани у овој судници произилази да је код Милинковића могао да оде ко год је имао потребе да оде, почев од Жарка Милошевића, преко Милорада Вишића који каже

да су имали свакодневну неформалну комуникацију, а сведок Иван Дондур чак прича о женама које долазе код Миленковића и иде до тога да је Миленковић наредио да се закључа командата како га више не би узнемиравали. Е толико о моћи да се непосредно комуницира са командантом места.

Даље, се у завршној речи тужилац користио и исказом сведока Милана Остојића, да је смењен као наводно неподобан. Међутим, ја овде кажем да нема разлога да правимо било какву импровизацију исказа Милана Остојића или да правимо инсинуацију како је Мирко на нешто био подобан. Дакле, Милан Остојић је и у истрази и на главном претресу рекао: сећам се само да сам ја негде након месец дана о постављењу на функцију председника месне заједнице, на мало нејасан начин или смењен или замењен уз образложење доктора Вишића да није пожељно да вршим две функције и председника месне заједнице и директора предузећа, па је на моје место месне заједнице, мислим постављен Мирко Опачић. Дакле, нема ту говора о подобности или неподобности већ је сведок описао како је дошло до смене на челу месне заједнице. Али овај исказ Милана Остојића важан је у односу на Опачића из другог разлога, а с обзиром да га је користио уважени тужилац и прихватио дакле у својој завршној речи, па ћемо га искористити ми. Где и Остојић каже да је Миленковић био командир, командант места практично, он је био командант свима у Сотину, значи и територијалној одбрани и свим јединицама које су сада тамо биле у Сотину. Такође овај сведок кога тужилац цитира на штету оптуженог Опачића каже да Опачића познаје и каже још, Мирко нигде, дакле нигде оно што ја знам, а знам га цело време смо у тој несрећи били, никада није показао нетрпељивост ни према Хрватима или несрбима, не да ја сада њега глорификујем, ја немам зашто, немам разлога, а наравно никада нисам лагао па ни сада, то је оно што ја могу рећи о Мирку ако ме то питате. Када ме питате о том списку и да га је он направио ја не могу рећи ни да јесте ни да није, али познавајући Мирка ја бих руку ставио у ватру да он списак за ликвидацију није могао направити.

Шта је још користио тужилац у завршној речи. Исказ Милана Вученовића, додуше и тужилац сам каже да је Вученовић говорио и списку за иселење а не ликвидацију, и сад ја питам како се ово може користити као доказ против Опачића, и одговарам никако. На против то је дакле исказ који управо потврђује одбрану Мирка Опачић јер Мирко Опачић говорио о списку за иселење који је сачињаван а да о списку за ликвидацију није знао ништа као што за тај списак није знао ни Вученовић кога тужилац цитира.

Тужилац јуче готово иронично интерпретира одбрану Опачића да је тек у овом поступку наводно и чуо први пут да постоји списак за ликвидацију. И опет ћу поставити питање, да ли је још један саслушани сведок или окривљени споменуо да је постојао списак за ликвидацију или да је прављен списак за ликвидацију. Апсолутно није. Дакле у овом поступку нема доказа који непосредно или посредно упућују на то да је Мирко Опачић имао било какву улогу у убиство 13 лица Хрватске националности. У овом поступку могли сте чути ко је Мирко Опачић, Сентин, мештанин без и једне мрље у животу, човек који целог живота игра фудбал и по томе га сви познају. Мештанин кога није споменуо ни један Хрват из Сотина саслушан пред судом у Хрватској у негативном контексту. Мирко Опачић нема никакав мотив за убиство било ког цивила Хрватске националности док с друге стране имате сведока окривљеног Жарка Милошевића који убија хладнокрвно на Дунаву с леђа или касније у групи. Каже тужилац даље да Милошевић није могао сам да организује убиство 27.децембра '91.године, односно да Мирко Опачић непосредно и одлучујуће доприноси убиству. Ја бих сад ствари поставила овако. Да ли би се убиства десила и да Мирка Опачића тог 26., на 27., није било? А опет користећи изјаву Жарка Милошевића од 06.фебруара 2015.године. Жарко каже да се среће са Милорадом Вишићем испред месне заједнице, Вишић му каже да је обезбедио аутобус, Милошевић одлази по сопственом казивању

код Станка Вујановића касније по те аутобусе. Вишић му коначно каже за камионе да је договорено са Милинковићем и он одлази код Милинковића. Е сад се ту убацује и овај одлазак на некакав састанак у месну заједницу на ком се гласа, ту је најгласнији Живко Опачић, присутно је више лица, гласају наводно сви. Дакле, и да узмемо ову изјаву Жарка Милошевића као тачну, а није, никаквог одлучујућег доприноса или утицаја Мирка Опачића у читавом догађају овде нема. Међутим, ако се вратимо на то да ни један од тих присутних лица како су Винко Тркуља, Лазар Тинтор или Милан Вученовић, није говорио да је постојао састанак на коме се гласа или одлучује о ликвидацији. Ми сматрамо да је одбрана Мирка Опачића апсолутно логична и животна прича, да је у месној заједници било говора о исељењу, јер се то сутрадан и десило, а како и тужилац каже то је морао неко са више инстанце да организује и одреди. Жарко Милошевић је имао сазнање о томе да ће нити исељења сутра и искористио је прилику да те ноћи уклони лице за које је постојала опасност да могу бити незгодни сведоци за њега. Каже тужилац није могао сам да организује, а шта је тачно требао да организује, да узме као командант територијалне одбране камион, који иначе узима и да поведе са собом људе којима и иначе командује. Дакле, ту никакве посебне организације за ово што се десило 27. децембра није било. Рекла сам да мотиви Мирка Опачића према било ком страдалом цивилу не постоје. С друге стране о мотивима које је Жарко Милошевић имао, говорили су и оптужени Опачић али и сведоци Никола Лончар, сведок Миљко Тркуља, сведок Мирко Ковачевић. Осим овога што је Жарко овде признао пред овим судом и тужилаштвом, Жарко Милошевић у очима сведока Хрватске националности а према исказима који су прочитани дана 12. маја 2015. године на главном претресу, био неко ко је претресао Николића и одузео му 2000 марака, по речима Лазара Моропаша, Жарко Милошевић је по речима Зорана Руфа пендреком тукао Шкарицу који је касније нестао. Жарко Милошевић је држао митинг после уласка у Сотин, у сеоском дому, по исказу Манде Скелецић од 10. јуна 2002. године, а Стјепан Рац је говорио да га је Милошевић тукао гуменом палицом по целом телу и да је био сав плав. С друге стране по тужилаштву Жарко Милошевић је недорастао по функцији, неснађен је, од њега су сви спремнији и професионално способнији за обављање функција на које су постављени.

Ајде и овде да не правимо никаву мистификацију, да тражимо некакву стручну спрему и радно искуство за команданта Територијалне одбране, ајде да разумемо ратно стање које влада на том подручју где су углед и страхопоштовање у оружаним формацијама стичу ратним заслугама, а свој ратни пут и храброст Жарко Милошевић је јасно исказао на главном претресу 06. фебруара 2015. године, где каже ја сам био један од храбријих, био сам спреман да погинем, верујем да су други имали поверења у мене као борца, а по исказима сведока који су сведочили у овој судници, он је био „шериф“ који је вршљао по селу са својом екипом, зашто онда тужилац то мисли да он није могао сам да одлучи ко ће бити убијен у селу, ко је донео одлуку да се убију Штер, Блажевић или Марин Кушић, дакле ту му није био потребан Опачић нити је та убиства пријавио Опачићу, исто то десило се и 27. децембра 1991. године, односно са тим убиствима Опачић нема никакве везе.

Ја ћу се на крају осврнути кратко и на завршну реч пуномоћника оштећених, с обзиром да је једини акценат ставила на део доказног поступка који се односи на Мирка Опачића, и парафразирала непостојећи део транскрипта у коме наводно Мирко одређује или се распитује да на списак треба ставити жене које су радиле у кухињи јер су пуно знале, а сад ради јавности и ради присутних сродника страдалих ја сам дужна да кажем да таква изјава не постоји, не знам који је мотив ва пуномоћник оштећених јуче изговори тако нешто, у сваком случају страдање три жене Жарко Милошевић је везао за Живка Опачића, за кога је више пута говорио да је био најгласнији, који је сада покојни, ја ћу само кратко цитирати страну 11. од 06. фебруара 2015. године, Жарко Милошевић каже „када смо гласали ту је био покојни сада Жика Опачић, мислим да је

био чак и најгласнији, једном сам га питао па реко нећемо ваљда сада све поубијати, значи ако је неко некоме био добар да га заштити, остави и да га пошаље и тако је ишло једноставно јер ови су Мира Рагуж, Цицварић Славица, оне су радиле у кухињи тамо и наводно по причи каже они све знају и све треба склонити све су видели све“, исто је Милошевић говорио и код тужиоца 28. јуна 2013. године, исто страна 11, дакле никада Мирко Опачић ништа слично није изјавио, ја сам то просто морала да кажем због ове јавности овде. На крају рећи ћу и то да Мирко Опачић и данас као и пре и после ратног дешавања може да седне, може да разговара са породицама настрадалих, може да путује јер се не налази на било каквом списку нити га као злочинца било ко познаје у Сотину, и неће бити никава храброст нити напредак у помирењу или изналажењу истине или правде за жртве, уколико Мирко Опачић у овом поступку буде осуђен. Ја предлагем овом већу да Мирка Опачића ослободи оптужбе јер нема доказа да је извршио кривично дело које му се ставља оптужницом на терет.

Председник већа: Хвала лепо колегинице Мајкић.

Колега Душан Игњатовић. Изволите.

Адв. Душан Игњатовић: Уважени чланови већа, уважене колеге трудићу се да будем кратак и да се не понављамо, и да се надовежем на ово што је колегиница Мајкић данас сада рекла. Дакле, пре свега би се осврнуо на праксу међународних судова која је посветила значајну пажњу исказима лица која су саучествовала у извршењу неких дела, и њиховој доказној снази према другим окривљенима у оном делу у коме се терете те друге окривљене. Дакле, жалбена већа Трибунала за Руанду и Трибунала за бившу Југославију у пресудама „Ните Гека Нчами Хиго и Крајишник“, су истакли да искази саучесника који окривљују друге, морају пажљиво бити размотрени у светлу околности под којима су дати. Жалбено веће Трибунала у Руанди истакло је судско веће задржава дискреционо право да прихвати и своју одлуку заснује и на непоткрепљеним, али иначе веродостојним и кредибилним исказима сведока, али да се исказ саокривљеног за злочин који окривљује друге може прихватити само ако је поткрепљен, односно ако је потврђен другим доказима. Жалбено веће Трибунала за бившу Југославију у предмету „Крајишник“ навело је да судеће претресно већа мора да образложи разлоге за прихватање исказа сведока и саокривљених који имају мотив или подстицај да окриве другог окривљеног. Жалбено веће Трибунала за Руанду закључило је да се искази окривљених који окривљују друге у сваком случају морају разматрати са великим опрезом. Европски суд за људска права је у складу потпуном са наведеном праксом оба трибунала и предмет у коме је суд почео да се бави опасностима, тешкоћама и замкама договора са сведоцима у кривичним стварима и код нас и против Холандије из 2004. године и након тога има више предмета.

Зашто се искази ових лица морају узимати са великом, са великим опрезом, постоје четири разлога, први - саокривљени је лице које је и само криво за криминални акт и може се лако радити о човеку лошег карактера који нема никакво поштовање према истини нити однос никакав према истини, друго - саокривљени може да изрекне лажи о другом лицу у нади да ће избећи кривични прогон или смањење казне, треће - саокривљени може лажно да окриви једно лице да би заштитио неког другог, то може да уради из страха од правог извршиоца и због тога да би то увеличавајући улоге других саокривљених минимализовао сопствену улогу у извршењу злочина, четврто - сазнања која окривљени има о томе како, када и где је кривично дело извршено, њему дају одличну прилику да се упусти у прилично уверљиво, али устварно лажно и обмалујуће приказивање чињеница, једина ствар коју он у таквој консталацији мора да промени је у ономе што може да буде мање или више истинита верзија догађаја, јесте да измени идентитет својих саучесника, дакле та сазнања њега стављају у позицију да

увери оне који су мање опрезни или неопрезни, да су његове лажи уствари истина. Одбрана у свему овоме препознаје окривљеног сарадника Жарка Милошевића. Да би се избегла опасност од лажног оптуживања, судови морају исказе сведока сарадника и окривљених сарадника да испитују са екстремним опрезом, и да их провере, упореде са другим изведеним доказима и потврде у односу на друге изведене доказе. Исказ Жарка Милошевића у делу у коме он оптужује Мирка Опачића не може бити потврђен ниједним другим изведеним доказом. Упоређујући тај исказ са исказима других сведока долазимо до тога да су сви сведоци за које Милошевић тврди да су присутни критичном приликом на састанку који је наводно одржан 26. децембра 1991. године, у Месној заједници у Сотину, да експлицитно негирају да се гласало о привођењу или стрељању мештана. Сведок Винко Тркуља нам је овде рекао да се ни 26. децембра 1991. године нити је било ког другог дана није гласало о убиствима и стрељањима, сведок Лазо Тинтор такође каже да се није гласало о убиствима. Оба сведока кажу да Жарко лаже о томе. Миле Вученовић, сведок оптужбе каже да се говори о исељењу, али не о стрељању. Сведок Миле Остојић рекао је да може да стави руку у ватру да Мирко Опачић у стрељању мештана није учествовао ни на који начин, ради се о сведоку који познаје Мирка Опачића цео живот. Исказ Жарка Милошевића нема потврду и ни у делу који се односи на наводни претходни договор Вишића и Опачића за аутобусе, за исељење мештана Хрвата. Сведок Милорад Вишић то негира, баш као што негира и Опачић и у односу на оно што Милошевић тврди око наводног договора између Опачића и капетана Милинковића о уступању камиона за стрељање, немамо никакав доказ који исказ окривљеног сарадника потврђује, напротив ово негирају и Опачић и Милинковић, као и сведок Тодоровић.

На послетку имали смо и суочење Опачића и Милошевића у овој судници, тужилац каже у завршној речи да окривљени нису били убедљиви у суочењу, ми не делимо тај став, напротив Опачић је овде викао на Милошевића, који је на крају само прозборио гледајући у под да Опачић није био тако слаткоречив у оно време као што сада прича. Па ајде да видимо ко је био пре, за време и после 1991. године, какав је ко био. Мирко Опачић је водио до рата фудбалски клуб у Сотину са Ивицом Матијашевићем, за време рата и уласка и после уласка српских снага у Сотин, ради у Месној заједници у релевантном периоду је био председник Месне заједнице, данас живи поред Зрењанина. Од свих сведока Хрвата који су изјаве дали пред хрватским судовима ниједан једини, ниједан једини сведок није по злу поменуо Мирка Опачића „Сентина“, који цео живот живи у Сотину и који је на тој руководећој функцији у Месној заједници. У такво време то је велики резултат. Од српских сведока који су давали исказе у овом поступку Миле Остојић је рекао да би ставио руку у ватру, то сам већ рекао, да Мирко није учинио, Мирко Ковачевић каже да нема шансе да је Мирко учествовао у ликвидирању, Никола Лончар каже да није, Тркуља и Тинтор кажу исто, Миле Вученовић каже да није било прављења спискова за убиства.

Нема никога овде пред вама ко каже било шта лоше за Мирка Опачића, осим Жарка Милошевића који је једини чуо да је Мирко рекао да треба побити све Хрвате и оставити само Иву „Каубоја“ да би се видело какви су Хрвати. Нико други то није чуо, ни Срби, ни Хрвати, вероватно ни Иво „Каубој“, ни пре ни после овог догађаја Мирко Опачић није стигао ни пред судију за прекршаје, то је дакле Мирко Опачић. Ајде сада да видимо ко је Жарко Милошевић, сведоци Хрвати, пред хрватским судовима што је колегиница Мајкић већ детаљније рекла кажу да их је за време српске власти 1991. године малтретирао, тукао, отимао паре, Никола Лончар је рекао овде у овој судници као сведок да се Жарко питао за оно што се дешавало у селу, да је одређивао шта ће се десити и да је сама позиција команданта ТО говори могао је да одреди свакоме па тако и њему, и било коме другоме шта ће да раде, јер је он у неку руку био командант свима који су били у селу. Он је човек који је убио хладнокрвно Стјепана Штера, без икакве потребе, он је човек који је убио Марина Кушића са леђа хладнокрвно без икакве

потребе, сведок Борис Анојчић да њега само поменем, бивши пријатељ Жарка Милошевића је овде рекао да се није изненадио када је чуо после неколико година да је Жарко Милошевић убио Марина Кушића, то је човек који одвози и убија 13 својих суграђана, мештана Сотина, организује затрпавање тела па их онда ископава 1995. године и пребацује у секундарну локацију, о свему овоме Милошевић ћути 22 године док на крају није ухапшен 2013. године, када почиње да ради савест, то је нека чудна врста савести, и ја мислим да не верујем да ни тужилаштво верује да је тада почела да му ради савест, нити било ког у овој судници. Врло је битно овде одредити шта је била та Месна заједница, шта је радила Месна заједница у Сотину, овде смо чули од сведока да је Месна заједница радила послове који су враћали живот у Сотин, да је вршила поправку кућа, храњење стоке, пољске радове, поправку водовода, клаонице, школе, ниједан сведок није рекао другачије од тога, нити је тужилаштво оптужило иједан једини доказ о супротном, о било каквим борбеним активностима припадника Месне заједнице, или било каквим војним или полицијским задацима. Месна заједница није била надређена ни Територијалној одбрани ни полицији, у ситуацији у којој постоји војна команда места ваљда је јасно ко је главни у месту. О томе ко је једини могао да наређује командиру Територијалне одбране сам Милошевић је на питање Ваше председнице већа овде на претресу одржаном 06.02. рекао да је само војна команда којој је био потчињен могла да му наређује, то каже Жарко Милошевић. Е сада тужилаштво је по сваку цену и на различите начине покушало да успостави хијерархијски однос између Месне заједнице и Територијалне одбране, као изузетно добра илустрација може да послужи транскрипт са саслушања окривљеног Милошевића СОК број 2/13 од 29. јануара 2013. године, у тужилаштву за ратне злочине, на страни 11 транскрипта дословце стоји следеће, питање је „да ли сте Ви постављали питање па ко је сада тај Опачић да ми он наређује да идем да реализијем“, при чему што се може видети из записника Милошевић нигде није употребио реч да му је неко наредио, него само да му је Опачић рекао, дакле питање да ли сте Ви постављали питање ко је сада тај Опачић да ми он наређује да идем да реализијем поставља поступајући тада заменик тужиоца за ратне злочине, а окривљени Жарко Милошевић одговара „па он је председник Месне заједнице.“, а онда стоји нешто врло чудно заменик тужиоца за ратне злочине (диктира записник): Мирко Опачић је био председник Месне заједнице, и фактички и формално он је надређен. Које је надређен, Веселину Мрдаку. Други пример је крајње недоследан став и неуједначен критеријум тужилаштва према Месној заједници и Територијалној одбрани и полицији и њиховим челницима који произилази из следећих навода на страни 20. оптужнице, он, мисли се на Жарка Милошевића, је на месту команданта такозваног команданта локалне Територијалне одбране постављен на импровизован фактички начин без одговарајуће па и минималне процедуре, несумњиво да је био недорастао том задатку, завршен, крај цитата.

Овде се просто намеће питање, а како су постављани по Тужилаштву за ратне злочине људи на место председника Месне заједнице и командира полиције, да ли су ту биле неке максималне процедура, насупрот томе наведене минималне процедуре или су се скупчили па су између себе изабрали у потпуно неформално ко ће шта да буде. Да ли су председник Месне заједнице и командир полиције према ставу Тужилаштва за ратне злочине такође такозвани командир полиције и такозвани председник Месне заједнице, зачудо не, барем у делу који се односи на Месну заједницу на страни 21. оптужнице стоји да је Мирко Опачић као председник савета Месне заједнице био и по положају и по функцији најутицајнија личност у том органу, крај цитата, дакле само организациона структура Територијалне одбране се релативизује, командант Територијалне одбране добија префикс такозвани командант, а на другој страни по тужилаштву Месна заједница има веома солидну структуру, то је по тужилаштву озбиљан орган. Међутим, оваква настојања тужилаштва немају никаквог упоришта у доказима и представљају

голу тврдњу оптужбе и као такви би требали да буду одбачени. На крају улога Милошевића лично се до те мере минимализује као да он није једини који је учествује у свим догађајима покривеним овим оптужницама, у оптужници стоји да је несумњиво да је Милошевић био недорастао задатку команданта локалне ТО, а око њега се налазе припадници регуларне војске ЈНА, Месне заједнице и милиције, већина њих из тог састава у сваком погледу је била стручнија и професионално способнија од њега за обављање дужности, па да ли је овај навод из оптужнице шала или цинизам тужилаштва или шта заиста он представља. Ми смо имали прилику овде да видимо већину тих грозних опасних и страшних под знацима навода, припадника Месне заједнице, овде су нам се један за другим смењивали Милан Остојић, Лазо Тинтор, Миле Вученовић, Винко Трукуља и можете да видите овде и Мирка Опачића, нико од тих људи никада није оптужен за било шта нити их је било ко позивао да раде нешто лоше, осим Опачића који данас овде одговара пред вама. У тим страшним временима понављам, то је добар резултат. А шта је са Територијалном одбраном, данас знамо да је тај недорасли Милошевић имао екипу са Цволетом, Вељком Васиљевићем, вероватно и Павићем и Јокићем који су недостижни, и та екипа је можемо да кажемо била поприлично опасна за цивиле у Сотину. Сматрамо да су изведени докази у потпуности и првостепени поступак у потпуности осујетили један некоректан покушај тужилаштва то морам да кажем, да се релативизује улога Жарка Милошевића. Тужилаштво нам овде стално понавља да окривљени сарадник говори истину, одбрана ће се сложити са тужилаштвом да Милошевић говори истину у једном делу, то није спорно, несумњиво је наиме да и истина је да је Милошевић учествовао у убиству свих 16 жртава за које се овде суди, то није спорно. Несумњиво је да је он закопавао тела и то није спорно и да их је он откопао, и показао где су, ни то није спорно, међутим то што Милошевић говори истину за нешто, не значи аутоматски да је он говори за све, да је прогутао неку таблету истине, и сада прича све, а то је оно што нам изгледа тужилаштво овде сервира, све што каже је истина. То је логичка замка на коју се надам да веће неће насести и да неће у њу упасти. Дакле, врло је јасно да у неким стварима говори истину, у неким стварима је очигледно да лаже. Што се тиче тврдње тужилаштва да Милошевић нема мотив јер је он признао и у највећем делу теретио себе уз сво дужно поштовање према тужилаштву, таква тврдња је у највећем лишена било каквог смисла. Милошевић је имао мотив и да побије 13 мештана Сотина, као и да одглуми грижу савести. Мотив за убијање се најбоље види у исказу сведока Николе Лончара дат на главном претресу у коме стоји да су ти људи првенствено група 13 страдалих људи првенствено страдали из разлога што је већина њих били опљачкани, што су им одузете материјалне ствари, што нису радили зато што нису страдали зато што су били Хрвати или зато што били неки злочинци, или зато што су били ратни заробљеници, јер се ту ради првенствено највећим делом око цивила и то знају сви, цео Сотин. Што се тиче мотива да лажно оптужи друге и тог мотива ваљда је свима јасно у овој судници да Милошевић има на претек. Ради се о човеку који је малтретирао, плачкао, пребијао, и убијао оне који су му били у власти и који ни на који начин нису могли да одговре. Сетимо се овде мислим да је то парадигма целог поступка, тог Марина Кушића, зашто је тај човек убијен, и како га је убио, зверски са леђа хладнокрвно, и сада грижа савести опала, оде човек промени се прича само истину, покајао се. Шта тај човек, он је тај човек који је 22 године ћутао ове људе који овде седе заробио у 1991. години, 22 године једино је он знао где су тела. Шта тај човек не би урадио за смањење казне за 20 на 9 година затвора, да ли можете да замислите нешто што би могао да уради а да не би урадио. Он би све урадио. И да ли нам је толико свима немогуће овде да поверујемо да би онај који је убио човека са леђа имао било какав проблем да некога невиног пошаље на робију, ја мислим да не би. На крају морам да кажем да није ван разумне сумње доказано да је Опачић учествовао у убиству 13 лица у Сотину, мислим да смо дошли до тога да у сумњи морамо, у разумној сумњи морамо одлучити у корист окривљеног овде колико

год да поверујемо тужиоцу да је постојала могућност да се ово десило, та оптужница сасвим је сигурно могло да се деси да он, Опачић у томе није учествовао, није доказано ван разумне сумње, сматрам да суд после овог поступка треба Мирка Опачића да ослободи од оптужбе. Хвала вам пуно.

Председник већа: Хвала лепо колега Игњатовићу.

Бранилац Мирослава Милинковића, хоћете за петак?

Адв. Радоје Алексић: За петак.

Председник већа: Добро.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Одлаже се данашњи главни претрес, а наставак давања завршних речи се заказује за **19. јуни 2015. у 09,30 часова у судници 4, иста ова судница.**

Што се присутнима саопштава и има им служити уместо позива.

Довршено у 10,55 часова.

19. јуна у 09,30 молим вас пошањете замене и тужилац, па и тужилац замену нека пошаље, није проблем, није тужилац једини у Тужилаштву. Па кажем, па добро али он је већ дао завршну реч.

Записничар,

Председник већа-судија